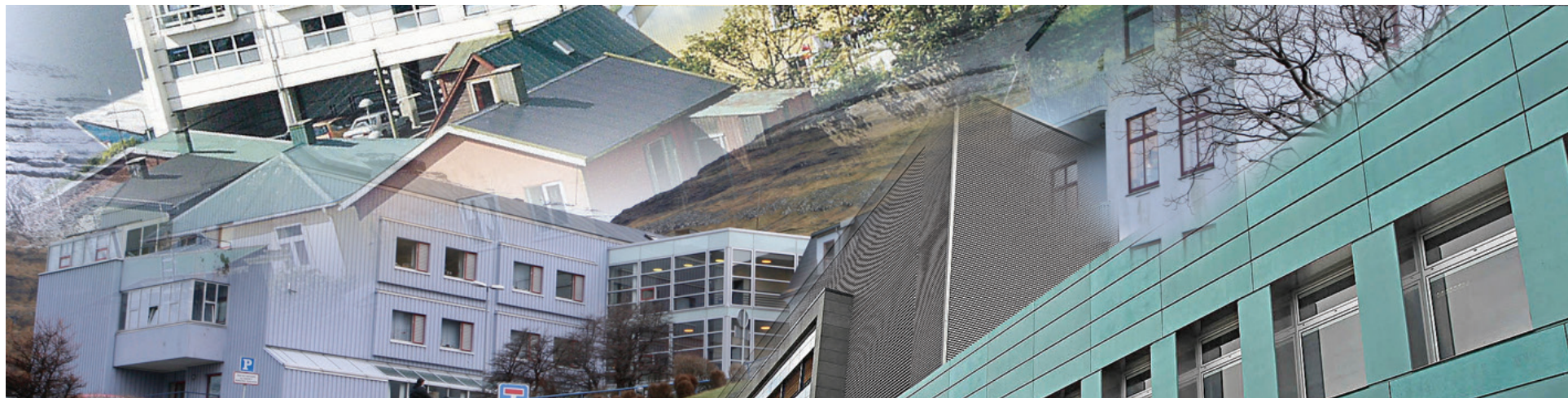

SJÚKRAHÚSVERKIÐ

Læknafelegið rópar varsko

Seinasta vikuskifti savnaðist føroyska læknafrøðin at greina sjúkuveyðkennini í heilsuverkinum. Sjúkan er álvarsom, og besta viðgerðin er ein væl størri játtan og fleiri serlæknastørv, sigur Læknafelegið, sum bjóðaði til tíðindafund í morgun

Mortan Østerø

Talið av starvsfólkum innan føroyska sjúkrahúsvirki, sum velja at taka til orðanna í fjølmíðlunum er stóðugt vaksandi vegna keðiligu stóðuna og framtíðarútlitini hjá sjúkrahúsvirkinum. Felags fyrri tey flestu er, at tey ynskja at loysa trupulleikan innanhýsis og velja fjølmíðlarnar sum seinastu loysnina, og nú traðkar fakfelagið hjá læknunum til við drúgvani lýsing av trupulleikunum.

– Borgarin væntar, at ein toppur í heilanum hjá einum, sum gongur á bygd í Føroyum og einum, sum gongur í Malmö, verður viðgjörður líka skjótt og effektivt. Og um hetta ikki er okkara ambition, so eigur tað at verða sagt hart og greitt av politiska valdinum – at vit hava valt eina vánaligari tænastru í Føroyum fyrri at spara pengar á heilsuøkinum, tí vit heldur vilja brúka pengarnar til onnur endamál. Ein slík avgerð kann vera politiskt vælgrundað, men so skal politiska valdið standa við avgerðina og ikki lata sum um, at alt er, sum tað eigur, sigur Læknafelegið.

– Ynskir politiska valdið hinvegin, at føroyska heilsutænastru skal vera eins góð sum aðrastaðni, setur tað stór krøv. Vit fara at tørva skjótan diagnostik í primera sektorinum, stór krøv til eina flutningstænastru, sum virkar uttan drál – eisini tá talan er um sjúklingar á út-oyggj og umborð á skipum á føroyskum havøki – og so sjálvandi eisini krøv til sjúkrahúsvirkið. Og tað

kostar pengar, sigur Læknafelegið, ið umboðar føroyskar serlæknar, kommunulæknar og yngri læknar.

Læknafelegið vísir á, at tað er gjørligt at niðurraðfesta ávísar viðgerðir og tænastru í Føroyum fyrri peningaliga sparing, men krøvini til stóð á tænastrunum, ið verða verandi í Føroyum fara framvegis at vera høg.

– Hóast vit velja at integrera okkum í eitt stórt, útlendskt sjúkrahúsvirk, verða minimumskrøvini til akut-førleikan á sjúkrahúsunum í Føroyum á leið tað sama, sum vit hava í dag. Einasti munur verður stórt sæð, at konsulentskipanirnar, sum vit í dag fáa úr øðrum londum kunnu takast av, tí sjúklingarnir við sjúkum, sum konsulentarnir vanligar taka sær, verða tá sendir av landinum, siga tey.

Tørvurin økist

Í tíðindaskrivinum, sum felegið hevur latið miðlunum, verður eitt ørkymlandi roknstykki sett fram. Skal føroyska sjúkrahúsvirki vera á sama stóð sum tað danska, eiga tað at vera 83 serlæknastørv í sjúkrahúsvirkinum. Í verandi stóð, starvast 36 serlæknar í Føroyum, harav 14 skjótt røkka pensjónsaldrinum. Sambært útrokningunum hjá Læknafelegnum, mangla sostatt 47 stórv, skal føroyska serlæknatænastru vera á sama stóð sum tann danska. Tó eru eisini konsulentstørv í sjúkrahúsvirkinum, sum varða av summum av tænastrum.

– Konsulenttænastru við útlenskum konsulentum

Pál Weihe, formaður í Læknafelegnum

kostar okkum í dag árliga um 12 mill. krónur. Útreiðslurnar til sjúkraviðgerðir uttanlands eru út við 150 mill. krónur árliga. Høvdu vit allar omanfyrenevndu serlæknarnar í starvi, so hevði hetta tal minkað munandi, meta tey úr Læknafelegnum.

Gongdin og vaksandi tørvurin á viðgerð er knýttur saman við teimum øktu heilsuvísindaligu førleikunum at viðgera sjúk-ur, sum hevur ført við sær stóðugar »subspesialiseringar«. Tó er tað ikki bert á serlæknaøkinum, at Føroyar hava ov lítið av starvsfólki,

skulu Føroyar og Danmark samanberast.

– Í lötuni eru 30 kommunulæknastørv normerað, men fleiri teirra – sjei í lötuni – eru bert sett við skiftandi vikarum. Her er meginreglan, at skiftandi vikarar í kommunulæknafraksis ikki geva borgaranum eins góða tænastru, sum ein kommunulækni í fóstum starvi. Samanbera vit okkum við Danmark, eru áleið 1.500 sjúklingar fyrri hvønn praktiserandi lækna, men teir hava ætlanir um at hækka talið av læknunum í primera sektorinum munandi. Siga vit, at

føroysku kommunulæknaarnir eiga at hava 1.500 sjúklingar í part, svarar tað til á leið 33 kommunulæknar. Við øðrum orðum, okkum tørvur einar 10 kommunulæknar afturat í stórv, vísir felegið á.

Gera greitt hvat vit ynskja

Í niðurstøðuni hjá sær, heitir Læknafeleg Føroya á politisku myndugleikarnar um at gera sær greitt, hvat fyrri heilsuverk Føroyar skulu hava. Við verandi gongd, vænta tey ikki, at føroyska heilsuverki megnar at fylgja við hinum norðurlondunum.

– Læknafrøðiligi kunnleikin og førleikin veksur skjótt í hesum árum, men spurningurin er um føroyingar vilja gjalda tað, sum tað kostar. Laga játtanin til heilsuverkið í Føroyum og minkandi parturin av bruttotjóðarúrtøkuni, sum hevur verið brúktur til heilsuverkið, er ein vandamikil gongd. Læknafeleg Føroya fer tí at ávara í móti hesi gongdini. Lækna-troitið í føroyska heilsuverkinum ger, at føroyingurin fær minni og minni ágóða av teimum frambrotum, sum læknávisindin ger úti í heimi, sigur Læknafelegið.

Læknafeleg Føroya mælir til, at tað árliga verða settar 50 milliónir krónur av til nýggj læknastørv, ið skal figgja skikkaðar umsøkjjarar til tey nærum hálvtrýss restandi læknastørvini. Hóast útlitini ikki er góð, at fáa umsóknir til øll stórvini beinanvegin, metir Læknafelegið, at tað vísir ein jaligan vilja at fáa læknaútbúnaðar føroyingar heim at starvast í einum góðum, og tíðarhóskandi heilsuverki.

– Vera øll hesi læknastørv sett við skikkaðum serfrøðingum, verður avleiðingin sjálvandi eitt nógv størri virkseimi í føroyska heilsuverkinum, tí tørvur verður at økja talið av sjúkrarøktarfrøðingum, bioanalytikarum, skrivarum og fleiri øðrum starvsgreinum. Vit meta hetta vera gongdu leiðina, skulu vit tryggja føroyingum eitt tíðarhóskandi heilsuverk, sigur Læknafeleg Føroya.